

Nr 466

Av fru **Renström-Ingenäs m. fl.**, angående omprövning av gällande bestämmelser om rätt att försälja explosiva varor till minderåriga.

På många håll i vårt land störes den allmänna ordningen och trevnaden genom oseden att skjuta "påsksmällar" och dylikt i samband med i första hand påsk- och nyårsfirandet. På sina håll pågår skjutandet flera dygn i följd och är mycket störande för äldre, nervösa och sjuka människor. Ibland åstadkommes egendomsskador. Men vad värre är, de barn och halv vuxna ungdomar, som roa sig på detta otrevliga sätt, råka ofta ut för olyckshändelser i samband därmed, och ofta kan mer eller mindre svår invaliditet bli följden.

Allmänheten reagerar mot ofoget. Polismyndigheterna söka förgäves komma till rätta därmed. Sprängämneskommissionen har fått mottaga många besvärsskrivelser från polismyndigheter härom. — I ordningsstadgan för rikets städer är det förbjudet att skjuta inom stadsområde, men försäljning till minderåriga är i viss utsträckning tillåten, och att övervaka ordningsstadgans efterlevnad är ogörligt. — Barnavårdsnämnder, läkare och andra ha vädjat om allmänhetens hjälp och medverkan att få slut på denna osed, men den tycks i stället grassera allt värre. Barn ha mer pengar att köpa för, och fabriker tillhandahåller ett allt rikare sortiment och med allt starkare knalleffekter. Något måste göras för att stävja ofoget.

Den 10 juni 1949 utfärdades en förordning om explosiva varor. Denna utgöres av en grundstomme av de viktigaste bestämmelserna. Kommerskollegium tillerkändes befogenhet att i stor utsträckning utfärda kompletterande bestämmelser jämte tillämpningsföreskrifter. Härigenom blev det kommerskollegium som fick avgörandet över de regler, som bestämmer över minderårigas rätt att köpa explosiva varor.

Kommerskollegium utfärdade den 17 november 1949 tilläggsbestämmelser om explosiva varor. Häri ingingo även föreskrifter om viss minimiålder för innehav och förvärv av vissa pyrotekniska varor. Tilläggsbestämmelserna ha sedan ändrats vid flera tillfällen, såsom framgår av kommerskollegii författningssamling. De artiklar vid vilka åldersstreck satts äro följande:

Egentliga fyrverkeripjäser med laddning överstigande 30 g per pjäs	502
Knallpjäser (laddning överstigande 0,06 g per st.)	503
Bengaliska eldar med vikt överstigande 100 g	506
Bengaliska satser	507
Blixtljuspulver (utom färdigställda fotoblixtar)	508
Explosiva leksaker: Bengaliska eldar högst 100 g, fyrverkeripjäser högst 30 g, knallpjäser såsom gräshoppor högst 15 g och småskott, knallkorkar och dylikt högst 0,06 g per st.	509
Röksatser	511

De första tilläggsbestämmelserna av den 17 november 1949 satte åldersstrecket till 18 år. Den 29 mars 1950 sänktes åldern med giltighet till den 1 oktober 1950 till 15 år för varor betecknade med numren 503, 506, 507 och 509. Den 1 oktober 1950 till den 11 juni 1951 gällde bestämmelserna av den 17 november 1949 åter. Den 11 juni 1951 utfärdades ånyo bestämmelser, som medgav förvärv och innehav av varor betecknade med numren 506, 507 och 509 för person som fyllt 15 år. Dessa bestämmelser gällde till den 1 oktober 1954. Denna dag trädde de bestämmelser i kraft, vilka utfärdats den 16 juni 1954. De inneburo, att varor betecknade med numren 506 och 509 fingo innehavas och förvärvas i viss myckenhet — vanligen 1 kg — av den, som fyllt 15 år, men i större myckenhet — 5 till 25 kg — av den som fyllt 18 år.

Vid förfrågningar ha framgått att dessa åldersbestämmelser äro svåra att motivera; detta styrkes ju även därav att de så ofta ändrats. De ha tillkommit efter förhandlingar inom kommerskollegium under intim kontakt med Hammargrens pyrotekniska fabrik i Göteborg, vilken företett beteckning på sina varor. Varusortimenten äro mycket stora, och delade meningar kunna råda om reglerna beträffande flera varor. Fabriken har vid något tillfälle lyckats få igenom vissa lättnader i utfärdade bestämmelser.

Ett generellt förbud mot knallpjäsers försäljning till minderåriga vore väl befogat. Det är mest yngre personer, som finna glädje och spänning i att roa sig med dessa farliga leksaker. Ett sätt att komma oseden till livs vore att den åldersgräns, som nu finnes vid 15 år, flyttades till 18 och att nuvarande 18-årsgräns sattes vid 21 års ålder. Postorderfirmor borde åläggas att föra ordentliga anteckningar om kundernas ålder.

Just nu pågår i kommerskollegium en omarbetning av vissa detaljbestämmelser, dock ej av dem, som röra försäljning till minderåriga. Lämpligt vore dock att även dessa toges under omprövning.

Vi hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte anbefalla kommerskollegium att om-

pröva de gällande bestämmelserna angående rätt att till minderåriga försälja explosiva varor i syfte att större restriktivitet därvid måtte tillämpas.

Stockholm den 26 januari 1956

Lena Renström-Ingenäs

Lisa Johansson

Thure Andersson

i Skövde

i Ronneby

Mary Holmqvist

Artur E. Lundqvist
